

ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

О П Е Р А Т И В Н А П Р О Г Р А М А

МИНИСТЕРСТВО
НА ФИНАНСИТЕ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАНЕ
ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ

ОПЕРАТИВНА
ПРОГРАМА
"ТЕХНИЧЕСКА
ПОМОЩ"

**ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“**

е една от седемте оперативни програми, финансирани от Структурните фондове на ЕС след присъединяването на Република България към ЕС. Програмният документ бе одобрен от Министерския съвет на 05.03.2007 г. като база за водене на преговори с ЕК и официално изпратен чрез електронната система за обмен на данни с ЕК. Процесът на преговори приключи в рамките на 7 месеца и на 16.10.2007 г. Оперативна програма „Техническа помощ“ (ОПТП) бе одобрена от ЕК.

Програмата се съфинансира от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). Приносът на ЕС за периода 2007–2013 г. е в размер на 48 296 513 евро, разпределен по години както следва:

Общо ЕФРР	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
48 296 513	3 512 400	5 141 700	7 001 019	7 377 256	7 898 065	8 421 780	8 944 293

ОПТП е разработена като хоризонтална програма. Целите, приоритетните оси и ключовите области за интервенция са съгласувани с целите и приоритетите на техническата помощ по другите шест оперативни програми, за да се избегне всякакво дублиране. Приоритетната ос за техническа помощ във всяка от другите шест оперативни програми ще осигури подкрепа за процесите по изготвяне, наблюдение, оценка и контрол на проектите, както и за комуникационните дейности, които ще обезпечат нужната публичност на съответната оперативна програма. Тази конкретна помощ ще се допълва от ОПТП с хоризонтална подкрепа за главните структури, участващи в координацията, управлението и контрола на структурните инструменти – Централно координационно звено, Сертифициращ орган, Одитиращ орган. Замисълът е тя да осигурява помощ и на местните органи на власт, както и на други структури, участващи в прилагането на Структурните фондове чрез системно обучение и други мерки за изграждане на необходимия капацитет.

Общата цел на ОПТП е по-нататъшно подобряване на координацията, контрола, прилагането и оценката на Структурните фондове и Кохезионния фонд (СКФ) в България за периода 2007–2013 г. Едновременно с укрепването на отговорните структури ОПТП има за цел да гарантира функционирането на надеждна единна

информационна система за управление и наблюдение (ИСУН) на структурните инструменти и да осигури на обществото необходимата информация, комуникация и публичност относно българската Национална стратегическа референтна рамка (НСРР) и европейската кохезионна политика.

БЕНЕФИЦИЕНТИ НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

ОПТП е създадена с цел укрепване на капацитета на структурите на централно ниво, отговарящи за изпълнението на СКФ.

- **Централното координационно звено;**
- **Сертифициращият орган;**
- **Одитиращият орган;**
- **Комитетът за наблюдение на НСРР;**
- **Комитетът за наблюдение на ОПТП;**
- **Управляващият орган на ОПТП;**
- **Централният информационен офис.**

Освен тези структури на централно ниво, определени като бенефициенти на ОПТП, всички, които участват в усвояването на средствата от СКФ, ще се възползват от изпълнението ѝ, по-конкретно:

- **Регионалните и местните власти;**
- **Управляващите органи на оперативните програми и междинните звена;**
- **Всички административни структури, участващи в изпълнението на структурните инструменти;**
- **Потребителите на ИСУН на всички нива на администрацията;**
- **Широката общественост в България и потенциалните бенефициенти;**
- **Лицата, вземащи решения, и институциите, които участват в програмирането за следващия период.**

УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

Оперативна програма „Техническа помощ“ е разработена в съответствие с принципите и правилата за партньорство, програмиране, оценка, комуникации, управление, включително стабилно финансово управление, наблюдение и контрол.

Управляващ орган (УО) на програмата е отдел „Оперативна програма „Техническа помощ“ към **Министерството на финансите** (МФ). Управляващият орган е структурата, отговорна за процесите на програмиране, управление, наблюдение, контрол и оценка на дейностите и приоритетите, изпълнявани в рамките на оперативната програма.

Цялостният контрол върху изпълнението на програмата се осъществява от **Комитет за наблюдение**, сформиран на базата на широко представителство – участници от държавната и регионалната администрация, социално-икономическите партньори, неправителствените организации. Комитетът следи качеството на изпълнение на ОПТП, като наблюдава и оценява ефикасното изразходване на средствата, одобрява критерии за избор на проекти, оценява тяхното изпълнение и степента на постигане на дефинираните цели.

Дирекция „Национален фонд“ към МФ е определена за **Сертифициращ орган** и орган, отговорен за получаване на средствата от СКФ. Той е отговорен за сертифициране на разходите, извършени от бенефициентите, и за изплащане на безвъзмездна финансова помощ по структурните инструменти.

Одитиращ орган е дирекция „Одит на средствата от Европейския съюз“ към МФ. На нея са възложени отговорности по организацията и извършването на специфични одити и проверки на дейностите на структурите, изразходващи средства от европейските фондове и програми, в съответствие с изискванията на регламентите на ЕС.

Централното координационно звено е определено като структурата, която координира и следи изпълнението на целите на НСРР в процеса на усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в страната. Тази функция се осъществява от дирекция „Управление на средствата от ЕС“ в Министерството на финансите.

КАКВО ФИНАНСИРА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

ОПТП има следните специфични цели:

- **Укрепване на необходимия капацитет и функциониране на структурите на централната и местни администрации, участващи в усвояването на СКФ;**
- **Подобряване на информацията и осведомеността на обществото за постигане на ефективно и ефикасно използване на СКФ в България.**

С оглед постигането на тези специфични цели са определени три приоритетни оси на програмата. В рамките на всяка от тях са предвидени системи от свързани дейности, чрез които посочените приоритети ще се реализират:

Приоритетна ос 1 – Подпомагане реализирането на дейностите на структурите на централно ниво: Централното координационно звено, Сертифициращия орган, Одитиращия орган, Комитета за наблюдение на НСРР, Управляващия орган на ОПТП и Комитета за наблюдение на ОПТП. Мерки за изграждане на капацитет на институциите, работещи по Структурните фондове;

Приоритетна ос 2 – Допълнително разработване и подпомагане на функционирането на унифицирана информационна система за управление и наблюдение;

Приоритетна ос 3 – Популяризиране на европейската кохезионна политика и нейните цели в България и осигуряване на обща и статистическа информация.

**ДЕЙНОСТИ, ДОПУСТИМИ
ЗА ФИНАНСИРАНЕ**

Приоритетна ос 1 ще осигури необходимата подкрепа на органите, които не са обхванати от оста „Техническа помощ“ в рамките на другите оперативни програми, а именно: Централното координационно звено, Сертифициращия орган, Одигитирация орган, Комитета за наблюдение на НСРР, Управляващия орган на ОПТП и Комитета за наблюдение на ОПТП. По тази ос допустими за финансиране са следните дейности:

- **Тясно насочени и планирани обучения на персонала на ключовите структури за координация, финансов контрол, изпълнение, наблюдение и оценка** – служителите на Централното координационно звено, на Сертифициращия орган, на Одигитирация орган, на Управляващия орган на ОПТП, както и на Комитетите за наблюдение на НСРР и на ОПТП;
- **Укрепване на капацитета на местните власти** чрез осигуряване на цялостно обучение относно общите принципи на финансиране от ЕС – извършване на анализ на потребностите и разработване на конкретни обучения за местните власти, подготвяне на материали и/или презентации; организиране на срещи и форуми на местно ниво; допълнително укрепване на капацитета чрез консултантски услуги и експертиза, проучвания и др.;
- **Организация и участие в работни срещи, работни групи, конференции и семинари за обмен на опит и добри практики** в съответните области на използване на СКФ и с цел координиране и синхронизиране на дейности;
- **Осигуряване на техническа помощ/консултации** посредством възлагане на външни институции на извършването на оценки, анализи, експертни изследвания, лабораторни анализи проучвания и др. в съответствие с конкретните потребности;
- **Подкрепа за осигуряване на качествено отчитане пред ЕК** и за подготвянето на други отчети във връзка със СКФ и разработването на стратегически документи за периода след 2013 г.;
- **Организиране на работата и доброто функциониране** на Комитета за наблюдение на НСРР, Комитета за наблюдение на ОПТП и техните подкомитети; осигуряване на обучение на членовете на комитетите за наблюдение;

- **Организиране и участие в събития, свързани с координацията** на оперативните програми, координацията и управлението на програми за европейско териториално сътрудничество и трансграничните програми по Инструмента за предприемчивост и помощ (ИПП);
- **Организиране и участие в събития, свързани с публично-частно партньорство (ПЧП)** на равнище държави членки; осигуряване на методология, експертиза и подкрепа за използване на финансови средства от ЕС заедно с ПЧП; подготвяне на ПЧП и сложни финансови схеми; създаване на мрежа за споделяне, синтезиране, анализиране и разпространение на информация и добри практики в областта на ПЧП;
- **Събиране на статистическа информация и аналитични данни** за усвояването на фондовете на ЕС в България; изработване и разпространение на доклади с добри практики в управлението на СКФ през програмния период 2007–2013 г.;

Приоритетна ос 2 осигурява допълнително разработване и подпомагане на функционирането на информационна система за управление и наблюдение (ИСУН). Нейната цел е да подпомага процедурите за управление на проекти през целия жизнен цикъл на проекта в съответствие с индивидуалните изисквания на Управляващите органи на оперативните програми, точните регулации на ЕС и съответното национално законодателство. ИСУН има за цел да подпомага на всички нива органите, които са отговорни за управлението, наблюдението, оценяването и контрола на ОП „Регионално развитие“, ОП „Околна среда“, ОП „Транспорт“, ОП „Административен капацитет“, ОП „Развитие на човешките ресурси“, ОП „Техническа помощ“ и Оперативните програми за Трансгранично сътрудничество по цел Европейско териториално сътрудничество.

ИСУН ще улесни задачите на всички нива на приложение на СКФ: наблюдение, управление, оценка на проектите и финансов контрол. Това е интегрирана система, която позволява точно и постоянно наблюдение на изпълнението на НСРР и осигурява безпрепятствено събиране на информация за прилагането на структурните инструменти на ЕС от ниво отделен проект до ниво приоритет или до нивото на ОП/ НСРР.

По тази ос допустими за финансиране са следните дейности:

- **Актуализиране на ИСУН** и разработване на нови функционалности;
- **Създаване на връзки с външни системи;**
- **Разработване на стандартизирани справки** и отчети при поискване от УО;
- **Разработване на процедурни наръчници;**
- **Разработване и разпространение на ръководства за потребителите;**
- **Изграждане на интерфейс** с Информационната система за предотвратяване на измами (AFIS) на ЕК/ЕСБИ;
- **Организиране на обучение** за нови потребители и периодични обучения за всички потребители;
- **Подпомагане и консултация** във връзка със специфични операции;
- **Организиране на презентационни семинари** и срещи за обмяна на опит;
- **Създаване и функциониране на Help Desk;**
- **Осигуряване на хардуер и софтуер**, необходими за поддържането на централната база данни;
- **Набавяне на ИТ и телекомуникационни устройства** за осигуряване на необходимия капацитет на връзките;
- **Осигуряване на хардуер и софтуер** за максимална защита на компютърната система и възстановяване на данни при аварийни ситуации.

Приоритетна ос 3 е насочена към популяризиране на европейската кохезионна политика в България и осигуряване на обща и статистическа информация.

Основният фактор, който определя доверието на българските граждани, организации и търговски предприятия е демонстрирането на значителен прогрес в увеличаването на ефективността, прозрачността и равенството при използването и управлението на ресурсите, осигурени от фондовете на ЕС, при осигуряването на работен механизъм и капацитет за усвояване и публичност, както и осигуряване на свободен и лесен достъп до информацията за тези фондове.

Цялостната цел на успешната комуникация на СКФ в България ще бъде създаването на информационна синергия за увеличаване на

ефективността на информиране и оптимална публичност. Целта е да се увеличи обществената информираност от 51% хора, които са чували за СКФ, до стойности, близки на тези, които подкрепят членството в ЕС – над 70%.

Следователно съществува сериозна нужда от подробна и редовно предоставяна информация за процесите, ползите, отговорностите и предизвикателствата на членството в ЕС. В тази връзка по ос 3 допустими за финансиране са следните дейности:

- **Интерактивни инициативи** – серии от информационни събития на регионално и национално ниво, разработване и производство на помощни информационни и рекламни материали, имащи за цел достигането на високо ниво на обществена информираност относно основните стратегически и програмни документи за усвояването на средства, отпуснати от Структурните фондове на ЕС, и постигане на ясно разбиране на процеса, както и разбиране и оценяване на ролята на Общността;
- **Медийни връзки** – тук се включват активни инициативи за информиране с журналисти, статии и предавания, конкурси и пътувания, целящи популяризиране на заложените цели;
- **Публикации** – оформяне, печатане и разпространение на материали за популяризиране на мерки и определени аспекти от процесите на управление, контрол и изпълнение на проекти, като се обръща вниманието на обществеността към предлаганата помощ и ролята на съответните фондове;
- **Стандартни средства** – създаване и разпространение на информационни и образователни текстове, както и публикуването им в електронни и печатни медии, в медиите за външна реклама, интернет реклама;
- **Планиране, подготовка, изпълнение и наблюдение** на всички информационни и комуникационни мерки, включително на Комуникационния план в съответствие с разпоредбите на чл. 69 на Регламент 1083/2006 и чл. 2-7 на Регламент 1828/2006;
- **Адаптиране на иконометричния модел HERMIN** за оценка на въздействието от съфинансираните от ЕС политики и мерки върху макроикономическата ситуация в България;
- **Подготвяне на краткосрочни и дългосрочни стратегически данни за усвояване (настоящи и прогнозни);**

- **Осигуряване на експертна помощ/консултантски услуги** за разработване на статистически, аналитични и други документи съгласно конкретните нужди;
- **Поддържане на единен портал** като основен инструмент, който да гарантира еднакъв и лесен достъп до информация, като дава възможност на крайните потребители да намират цялата информация на едно място – документи за планиране, институционална и законодателна рамка, прилагане на Националната програма за реформи, НСРР, фондове, програми, механизми на прилагане, методи на финансиране, схеми и т.н.; връзки със сайтове на други ОП, както и други полезни връзки;
- **Създаване и развиване на 28 областни информационни центъра.**

КАКВО Е НЕОБХОДИМО ЗА УСПЕШНО РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПО ОПТП

- Всеки бенефициент трябва да идентифицира проблемните области в своята организация и капацитет и да планира най-подходящите мерки и дейности за укрепването им.
- Трябва да се следват правилата и процедурите за кандидатстване с проектни предложения. Това изисква внимателно запознаване с **Насоките за кандидатстване по ОПТП**.
- Проектното предложение се оценява и одобрява за финансиране на базата на **критерии за избор на операции** по програмата, изрично дефинирани в **Насоките за кандидатстване**, като се прилагат **Вътрешните правила за провеждане на процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Техническа помощ“**.
- Трябва да се познават правилата за допустимост на разходите по конкретните дейности на даден проект, одобрени с **ПМС N215 от 2007 г.**
- При изпълнението на проектите стриктно се съблюдават и прилагат **Общи условия за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и изпълнение на проекти, финансирани по Оперативна програма „Техническа помощ“**.
- При реализиране на проектите се следват националните тръжни процедури.

О П Е Р А Т И В Н А П Р О Г Р А М А

ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

БЕНЕФИЦИЕНТ БЮДЖЕТ

<p>Приоритетна ос 1 – Подпомагане на реализирането на дейностите на структурите на централно ниво: Централното координационно звено, Сертифициращия орган, Одигуриращия орган, Комитета за наблюдение на НСРР, Управляващия орган на ОПТП и Комитета за наблюдение на ОПТП. Мерки за изграждане на капацитет на институциите, работещи по Структурните фондове</p>		<p>29 411 765</p>
<p>1. Техническа помощ за Централното координационно звено; организирани и провеждани на заседанията на КН на НСРР и обучение на членовете на комитета</p>	<p>Централно координационно звено</p>	<p>7 365 000</p>
<p>2. Техническа помощ за Сертифициращия орган</p>	<p>Сертифициращ орган</p>	<p>8 461 000</p>
<p>3. Техническа помощ за Одигуриращия орган</p>	<p>Одигуриращ орган</p>	<p>8 342 000</p>
<p>4. Осигуряване на помощ за изпълнението на ОП „Техническа помощ“ и обучение на КН на ОПТП</p>	<p>Управляващ орган на ОП „Техническа помощ“</p>	<p>3 169 000</p>
<p>5. Изграждане на капацитет на структурите работещи по Структурните фондове</p>	<p>Централно координационно звено</p>	<p>2 074 765</p>
<p>Приоритетна ос 2 – Допълнително разработване и подпомагане на функционирането на Унифицирана информационна система за управление и наблюдение</p>		<p>11 363 886</p>
<p>1. Цялостна подкрепа за стартиране и изграждане на информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) и по-нататъшно развитие и адаптиране на използвания софтуер</p>	<p>Централно координационно звено</p>	<p>7 420 000</p>
<p>2. Постоянна подкрепа и обучение на ползвателите на ИСУН</p>		<p>400 000</p>
<p>3. Създаване на хелпдеск за ИСУН</p>		<p>3 075 000</p>
<p>4. Закупуване на хардуер за нуждите на ИСУН</p>		<p>468 886</p>
<p>Приоритетна ос 3 – Популяризиране на европейската кохезионна политика и нейните цели в България и осигуряване на обща и статистическа информация</p>		<p>16 043 776</p>
<p>1. Подкрепа на обществените информационни кампании за европейската кохезионна политика</p>	<p>Централен информационен офис</p>	<p>8 657 400</p>
<p>2. Осигуряване на статистическа информация, данни и анализ на въздействието</p>		<p>496 500</p>
<p>3. Изграждане и функциониране на национална мрежа от 28 регионални информационни центъра за кохезионната политика в България</p>	<p>Централно координационно звено</p>	<p>6 889 876</p>
<p>ОБЩ БЮДЖЕТ НА ПРОГРАМАТА</p>		<p>56 819 427</p>